

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Ssk/40/2021
Identifikačné číslo spisu: 7017200887
Dátum vydania rozhodnutia: 26. januára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: JUDr. Zdenka Reisenauerová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:7017200887.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu: N. D. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, XXX XX Y., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Košice, so sídlom Zádielska 2, 043 32 Košice, v konaní o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. UPS/US6/SSVOdPPKPC1/SOC/2016/11537 zo dňa 05.12.2016, o návrhu žalobcu na prerušenie konania, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 8Sa/2/2017 - 41 zo dňa 21. júla 2021, t a k t o

r o z h o d o l :

I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 8Sa/2/2017 - 41 zo dňa 21. júla 2021 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

II. Návrh žalobcu na prerušenie konania z a m i e t a .

O d ō v o d n e n i e

O d ō v o d n e n i e

1. Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 8Sa/2/2017 - 41 zo dňa 21. júla 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“ a „správny súd“) zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania. V odôvodnení skonštatoval, že sa prioritne zaoberal len predmetným návrhom žalobcu na prerušenie konania v zmysle § 100 ods. 1 písm. b) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), a to z dôvodu, či sú splnené zákonné podmienky pre konanie o ústavnej konformite právneho predpisu podľa článku 125 Ústavy SR (ďalej len „ústava“), a to o súlade ustanovení § 38 ods. 17, § 41 ods. 12, § 18 ods. 18 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia v znení neskorších predpisov a článku 5 ods. 1 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, a to pre rozpor s princípom právnej istoty a princípom ochrany dôvery všetkých subjektov práva v právny poriadok Slovenskej republiky. Žalobca v návrhu namietal, že osoby ŤZP s vyšším príjmom a majetkom nemajú rovnaký úžitok zo zákona v identickej situácii, ako osoby ŤZP s nižším príjmom a majetkom.

2. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť žalobca (ďalej len „sťažovateľ“). V kasačnej sťažnosti uviedol, že napadnuté uznesenie „považuje za svojvoľné nemajúce oporu v medzinárodných dohovoroch, ktorými je Slovenská republika viazaná“. Kasačnú sťažnosť odôvodnil tým, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g) SSP). Sťažovateľ uvádza, že napadnutým uznesením „došlo k porušeniu čl. 12 ods. 1 prvej vety a ods. 2, čl. 13 ods. 3, čl. 20, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, čl. 1 a čl. 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 21 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie a na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie podľa (the right to a fair trail) podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, práva žalobcu na rovnosť podľa zákona a nároku na výhody zo zákona upravené v čl. 5 ods. 1 a právo na ochranu pred diskrimináciou z dôvodu majetku upravené v čl. 5 ods. 2 v spojení s článkom 4 ods. 1 písm. b) a c) Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a čl. 9 v spojení s čl. 2 ods. 2 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach. K porušeniu práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie (the right fair trail) podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru Krajským súdom v Košiciach a Najvyšším súdom SR“. Sťažovateľ ďalej namietal skutočnosť, že napadnutým rozhodnutím správneho orgánu mu bol upretý nárok na rovnaký úžitok zo zákona bez akejkoľvek diskriminácie a že výhody zo zákona mu neboli priznané z dôvodu výšky jeho príjmu a majetku. Tieto argumenty neboli podľa sťažovateľa správnym súdom zohľadnené. V ďalšom sťažovateľ poukázal na rozsiahlu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), Európskeho súdneho dvora zaoberajúcu sa danou problematikou a dôvody, v ktorých sťažovateľ videl tento nesúlad, v návrhu podrobne rozviedol. V závere sťažovateľ navrhol kasačnému súdu, aby prerušil súdne konanie a predložil vec ústavnému súdu na rozhodnutie o súlade ustanovení § 38 ods. 17, § 41 ods. 12, § 18 ods. 18 zákona č. 447/2008 o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov s čl. 5 ods. 1 a ods. 2 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím alebo alternatívne, aby zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil správne súdu na nové konanie.

3. Žalovaný využil svoje právo na základe zaslanej výzvy správneho súdu a vyjadril sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu. Žalovaný trvá na svojom vyjadrení č. 2017/12647 zo dňa 23.10.2017, týkajúceho sa preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného, ktoré považuje za vecne správne a vydané v súlade so zákonom č. 447/2008 o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ostatnými platnými právnymi predpismi. Žalovaný zároveň poukázal, že sťažovateľ podal aj iné správne žaloby na správny súd vedenými pod sp. zn. 1Sa/3/2017, sp. zn. 1Sa/4/2017 a sp. zn. 2Sa/5/2017. Vo všetkých prípadoch boli žaloby zamietnuté. Súdne konania týkajúce sa kasačných sťažností vo vzťahu k uvedeným konaniam boli rovnako zamietnuté Najvyšším súdom Slovenskej republiky (sp. zn. 9Sžsk/104/2017, sp. zn. 7Sžsk/1/2018 a sp. zn. 7Sžsk/155/2018) (ďalej len „najvyšší súd“).

4. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou na podanie kasačnej sťažnosti (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 SSP), preskúmal napadnuté uznesenie správneho súdu a predchádzajúce konanie pred správnym súdom a postupom podľa § 455 SSP bez nariadenia pojednávania, dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa § 462 ods. 1 SSP zrušiť a vec vrátiť správne súdu na nové konanie.

5. Podľa § 25 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwga>>okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdnictva.

6. Podľa § 162 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), o zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej.

7. Podľa § 100 ods. 1 písm. b) SSP, správny súd konanie uznesením preruší, ak pred rozhodnutím vo veci došiel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tomto prípade podá ústavnému súdu návrh na začatie konania podľa osobitného predpisu.

8. Podľa § 452 SSP, na konanie na kasačnom súde sa primerane použijú ustanovenia druhej časti tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

10. Po preskúmaní spisového materiálu správneho súdu, kasačný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ sa správnu žalobou, konkrétne správnu žalobou v sociálnych veciach, domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného a zároveň žiadal prerušiť konanie s odkazom na § 100 ods. 1 písm. b) SSP. Správny súd v napadnutom uznesení konštatuje, že sa prioritne zaoberal len predmetným návrhom sťažovateľa na prerušenie konania, a to z dôvodu, či sú splnené zákonné podmienky pre konanie o ústavnej konformite vyššie citovaných právnych predpisov a na základe vlastnej úvahy neprerušil súdne konanie a nepodal návrh na ústavný súd. Súd môže podať návrh na ústavný súd, ak dospeje k názoru svedčiacemu o existencii naznačeného rozporu právnych predpisov. Potreba takého postupu nie je daná v prípade, ak o ústavnosti zákona má pochybnosti len účastník, nie však konajúci súd. Pokiaľ preto konajúci súd rozpor zákona s ústavou alebo iným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, nezistí (či už preto, že tento rozpor neexistuje, alebo preto, že si ho neuvedomí) a konanie podľa § 100 <<http://zakony.judikaty.info/predpis/uplne-znenie-zakona-200/2013>> ods. 1 písm. b) SSP nepreruší, nejde o vadu konania, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. (obdobne porovnaj sp. zn. 6Sžo/144/2015, sp. zn. 2Cdo/47/96, sp. zn. I. ÚS 53/2010, sp. zn. 3Sžo/259/2015). Správny súd však v danom prípade pochybil tým, že spolu s uznesením o zamietnutí návrhu na prerušenie konania nerozhodol aj vo veci samej. Kasačný súd poukazuje, že sťažovateľ sa v prvom rade domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, správny súd však túto skutočnosť v napadnutom uznesení opomenul a nezaoberal sa ňou. Správny súd tak nerozhodol správne, ak sa zaoberal len návrhom sťažovateľa na prerušenie konania podľa § 100 ods. 1 písm. b) SSP bez väzby na rozhodnutie vo veci samej.

11. K návrhu sťažovateľa na prerušenie konania a predloženie veci ústavnému súdu, kasačný súd poukazuje na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 229/2019-34 zo dňa 4. júna 2019, v rámci ktorého bolo podrobené prieskumu ústavnosti rozhodnutie najvyššieho súdu, sp. zn. 9Sžsk/104/2017, ktoré sa týkalo identických účastníkov konania a skutkovo/obsahovo obdobnej veci ako v predmetnom konaní a zaoberal sa okrem iného aj prerušením konania. Ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol. V časti týkajúcej sa § 100 ods. 1 písm. b) SSP, ústavný súd uvádza, že „strana v konaní nemá právny nárok, aby konajúce súdy vyhověli jej návrhu na prerušenie konania. K záveru o potrebe prerušenia súdneho konania musí dôjsť samotný konajúci súd“. Kasačný súd na základe vyššie uvedeného nepovažuje za dôvodné prerušiť konanie podľa § 100 ods. 1 písm. b) SSP a predložiť vec ústavnému súdu na rozhodnutie o (ne)súlade vyššie citovaných ustanovení právnych predpisov, najmä z dôvodu, že predmetná otázka už bola podrobená súdnym prieskumom niekoľkokrát. I pri posudzovaní tohto návrhu sťažovateľa kasačný súd už vychádzal z právnych záverov vyslovených ústavným súdom, ale aj najvyšším súdom v rozhodnutiach vyššie uvedených, s ktorým právnym záverom sa plne stotožňuje.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené, kasačnú sťažnosť podanú sťažovateľom možno považovať za dôvodnú, preto kasačný súd s poukazom na § 462 ods. 1 SSP rozhodol o zrušení napadnutého uznesenia správneho súdu a o vrátení veci na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude úlohou správneho

súdu riadne ďalej konať o správnej žalobe sťažovateľa a pokiaľ po prejednaní veci nezistí, že sú tu dôvody na prerušenie konania a podanie návrhu ústavnému súdu podľa čl. 125 ústavy, rozhodne o zamietnutí návrhu žalobcu v rozhodnutí vo veci samej. V časti týkajúcej sa návrhu sťažovateľa na prerušenie konania, kasačný súd vychádzajúc z uvedeného vyššie, zamietol tento návrh ako nedôvodný.

13. Právo na náhradu trov kasačného konania bude predmetom rozhodovania správneho súdu v zmysle § 467 ods. 3 SSP.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.